

Fictief rendement op spaargeld

Het fictieve rendement van 4% in box 3 was spaarders al jaren een doorn in het oog. Nu ligt er een nieuw plan.

Dis staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën zijn plannen door de Tweede en Eerste kamer krijgt geloodst, gaat vanaf 2017 een nieuwe rendementsheffing op vermogen in. Het nieuwe plan is een verbetering voor veel spaarders, maar het gaat nog altijd niet uit van werkelijke rendementen. Bovendien is de vermogende spaarder de dupe. Een groter vermogen levert een hoger rendement op is namelijk het idee. En dat is lang niet altijd het geval.

Op de schop

Wat niet verandert in het nieuwe plan is het belastingtarief op vermogen van 30% en de peildatum van 1 januari, maar het fictieve rendement van 4% gaat op de schop omdat spaarders dit bij lange na niet haalden. Het nieuwe heffingssysteem moest vooral rechtvaardiger worden. Dat is het ook, al valt er nog genoeg op af te dingen. Zo wordt het forfaitaire rendement straks gebaseerd op de gemiddelde verdeling van box 3-vermogen over spaargeld en beleggingen (zie tabel op pagina 31). Daarbij wordt een keer in de vijf jaar gekeken naar de belastingaangiften van alle belastingplichtigen. Naarmate het vermogen toeneemt,

Wat dan wel?

- Vooral voor mensen met grote vermogens die niet van plan zijn te beleggen, pakt een fictief rendement nogal onvoordelig uit. De enige manier om de onevenredig hoge belastingdruk wellicht te omzeilen, is ervoor zorgen dat er niet te veel vermogen is in box 3, bijvoorbeeld door:
 - **Schenken** – Als de plannen doorgaan wordt de schenkingsvrijstelling voor een eenmalige schenking voor de eigen woning verhoogd en verruimd. Het maximale schenkingsbedrag gaat vanaf 2017 omhoog naar €100.000. Daarnaast vervalt de beperking dat deze schenking door een ouder aan een kind moet worden gedaan. Wel blijven de leeftijdsgrenzen (18 - 40 jaar) gelden.
 - **Een extra storting in een pensioenfonds of lijfrenteproduct** – Dit kan (mits er een aantoonbaar pensioentekort is) een optie zijn. Net als aflossen op de hypotheek. Wie een spaarhypotheek heeft, kan overwegen bij te storten op de spaarpolis, binnen de mogelijkheden van de polis.
 - **Vermogen onderbrengen in je bv** – Heb je een bv, dan kun je de belastingdruk op spaargeld en beleggingen verlagen door vermogen hierin onder te brengen. Het bezit van een eigen bv (aanmerkelijk belang) op zichzelf wordt namelijk niet als vermogen belast, het zijn de inkomsten uit deze bv die belast zijn in box 2 tegen 25%. Of de keuze valt op beleggen in de bv of privé hangt onder meer af van de wijze waarop wordt belegd. Beide opties kennen andere fiscale gevolgen. Het is verstandig om bij deze afweging advies in te winnen, bijvoorbeeld van een onafhankelijke financieel planner.
 - **Storten in fiscaalvriendelijke groenfondsen** – Van deze leningen aan milieuvriendelijke bedrijven is bekend dat de koers stijgt als de marktrente daalt. Maar hiermee moet je wel oppassen. Dat was de afgelopen jaren lucratief, maar het is de vraag hoe lang de rente nog laag blijft.

neemt het spaardeel af en het beleggingsdeel toe.

Sparen of beleggen

Maar lang niet alle vermogenden willen ook echt beleggen. Bijvoorbeeld als hun geld bedoeld is als aanvulling op een te karige oudedagsvoorziening of als er op korte termijn een grote uitgave voor de

deur staat. En als je al belegt, is het niet gezegd dat je daarmee ook de voorgespiegelde rendementen haalt. Voor 2017 is een beleggingsrendement geraamd van 5,5%. Dit rendement is gebaseerd op langetermijngemiddeldes en wordt elk jaar bijgesteld. Bij spaargeld wordt gekeken naar de gemiddelde rente over de vijf jaar daarvoor. Dus voor 2017 geldt de gemiddelde rente over de

Veronderstelde verdeling vermogensmix (raming 2017)

	box 3-vermogen	spaardeel tegen 1,63%	beleggingsdeel tegen 5,5%	rendement	heffing
1 ^e schijf	0 - €100.000 (-/- €25.000 heffingvrij)	67%	33%	2,9%	0,9%
2 ^e schijf	€100.000 - € 1 miljoen	21%	79%	4,7%	1,4%
3 ^e schijf	> € 1 miljoen	0%	100%	5,5%	1,65%

Vooraf vermogende spaarders zijn de dupe van het fictief rendement

jaren 2011 tot en met 2015: naar verwachting 1,63%. Dit percentage wordt behaald als de spaarrente over 2015 op 1% uitkomt; dat lijkt reëel. De spaar- en beleggingsrendementen waarmee de fiscus in 2017 gaat rekenen, worden volgend jaar definitief vastgesteld.

Fictieve rendementen

Het vermogen kent drie schijven, ieder met een aparte vaste verdeling over sparen en beleggen. Die staan in de tabel. Hoe het vermogen werkelijk verdeeld is, doet niet ter zake. Het sparen kent een fictief rendement van 1,63% en beleggen 5,5%. Over de eerste ton vermogen is het fictieve rendement dan afgerond 2,9% ($67\% \times 1,63\% + 33\% \times 5,5\%$, zie tabel). De vrijstelling in box 3 gaat omhoog van ruim €21.000 naar €25.000. Je betaalt dus over €75.000 0,9% belasting. Voor vermogens van een ton tot een miljoen is het fictieve rendement dan 4,7% en daarboven 5,5%. Deze ingewikkelde berekening gebeurt overigens automatisch in het aangifteprogramma.

Vooraf verstokte spaarders zijn de dupe

van het werken met een fictief rendement. Neem een spaarder met een vermogen van €250.000 op een 'normale' spaarrekening, tegen 1% rente. Zou deze persoon over het werkelijk genoten rendement 30% belasting betalen, dan kwam dat neer op €750 ($0,3\% \times €250.000$). Op dit moment betaalt hij echter €2.744 ($1,2\% \times €228.670$). Als de kabinetsplannen doorgaan, betaalt hij nog iets meer, namelijk €2.767 ($0,9\% \times €75.000 + 1,45\% \times €150.000$). Het omslagpunt ligt, afhankelijk van de in 2016 vastgestelde rendementen, rond de €240.000: daarboven ga je meer belasting betalen dan in het huidige systeem. Voor partners is dit bijna 5 ton.

Niet ideaal

Het lijkt eerlijker om gewoon het werkelijk genoten rendement te hanteren als grondslag. Maar helaas, dat zou te complex zijn voor de systemen van de Belastingdienst. Dat lijkt vergezocht. Immers, ook banken en verzekeraars slagen er in om de rendementen van klanten uit hun systemen te toveren. In het Belastingplan lees je tussen de regels door dat het kabinet het voorgestelde plan ook nog niet ideaal vindt en het derhalve niet presenteert als eindstation. ●